

DATUM
2014-06-18
ERT DATUM
2014-03-21

DIARIENR
2014/65-4
ER BETECKNING
S2014/1703/FST

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Förändrad assistansersättning – en översyn av ersättningssystemet (SOU 2014:9)

Statskontorets övergripande bedömning

Enligt kommittédirektivet ska utredningen ta fram förslag som leder till att ersättningen för personlig assistans förstärker förutsättningarna för en långsiktigt hållbar kvalitetsutveckling. Statskontoret bedömer att utredningens förslag tar större hänsyn till olika brukares behov och kostnader än den nuvarande ersättningens utformning. Därmed bör träffsäkerheten och kvaliteten i ersättningen öka. Det är dock även viktigt att Försäkringskassans uppföljning och kontroll av ersättningen fungerar på ett sätt som främjar en långsiktigt hållbar utveckling av kostnader och kvalitet på området.

Statskontorets sammantagna bedömning är att utredningen vilar på en gedigen analys.

Förslagen ställer krav på ändamålsenlig handläggning av Försäkringskassan

Statskontoret har i tidigare remissvar framfört att införandet av en differentierad assistansersättning bör vara förenad med förslag på hur överutnyttjande av den högre ersättningsnivån ska undvikas. Utredningen visar på en medvetenhet om att förslaget om en tilläggschablon medför en risk för överutnyttjande av ersättningen. Utredningen pekar här på Försäkringskassans ansvar att tillämpa en ändamålsenlig behovsbedömning och uppföljning vid handläggning av assistansersättningen. Statskontoret instämmer med denna analys. Av betänkandet framgår dock inte hur Försäkringskassans handläggning kan utvecklas för att tillgodose ambitionen om en ändamålsenlig hantering av assistansersättningen. En sådan är enligt Statskontorets mening viktig för att främja en långsiktigt hållbar kostnadsutveckling. Regeringen bör därför försäkra sig om att Försäkringskassans uppföljning och kontroll vad avser assistansersättningen fungerar tillfredsställande.

Även utredningens förslag om att gradvis justera ersättningsnivåerna är rimligt. Som utredningen konstaterar i betänkandet kan en successiv anpassning alternativt frysning av ersättningen dock medföra en ökning av antalet

ansökningar om förhöjt timbelopp. Statskontoret anser att detta medför en risk för att kostnaderna inte minskar i den utsträckning som utredningen hoppas på. Ändamålsenligheten i Försäkringskassans handläggning är därför viktig också i detta hänseende, då myndigheten med utgångspunkt i välgrundade behovsbedömningar bör tillse att assistansersättningen beviljas på riktiga grunder.

Oklart vilket mervärde som väntas av förbättrat samarbete mellan myndigheter

Utredningen tar upp frågan om samverkan mellan berörda myndigheter och organisationer inom assistansområdet. I detta avseende lämnas inga förslag. Däremot förordar utredningen en mer systematisk och delvis formaliserad samverkan mellan de myndigheter och organisationer som arbetar med frågor som anknyter till assistansersättning. Statskontoret instämmer i att samverkan mellan myndigheter och organisationer på assistansområdet är viktig och eftersträvaransvärd. Det är dock oklart på vilket sätt den mer systematiska och delvis formaliserade samordningen som förordas tillför ett mervärde till de befintliga förhållandena.

Generaldirektör Yvonne Gustafsson har beslutat i detta ärende. Utredningschef Anna Pauloff och utredare Nejra Milisic, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Yvonne Gustafsson

Nejra Milisic